XIV. évfolyam. Budapest. 146. szám. Péntek, május 28. 1880.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.
Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.
Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . 20.—
Félévre . . . . 10.—
Negyedévre . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyilttérek felvétetnek árszabály szerint a kiadó hivatalban:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.
Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2. Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2. Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10. Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Havas, Lafitte & Comp.-nál, Place de la Bourse.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

TÁVIRATOK.

Bécs, máj. 27. (Az „Egyetértés" tudósájának távirata.) Báró Haymerle felhivta a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetet, hogy figyelmeztesse a portát, miképp ez legalább azzal igazolhatná, hogy az albán fölkelést nem támogatja, ha Skutárit megerősitené és az albánokhoz való csatlakozást határelzárás által megakadályozná. — Ezen figyelmeztetés tekintetbevételét konstantinápolyban az orosz és német nagykövetek tanácsosnak nyilvánitották. Tegnap az itteni külügyi miniszterhez a török fővárosból a nagykövettől jelentés érkezett, melyben közöltetik, hogy a porta határozottan késznek nyilatkozott, a figyelmeztetés értelmében eljárni.

Bécs, május 27. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A mai ünnepen a tőzsde igen szilárd volt. 12 órakor jegyeztetett hitel 278,40, anglo 136.75, unio 108.25, magyar aranyrente 106.47½, tiszai sorsjegy 107.50, közuti vasut 240, napoleendor 9.40, márka 58.15.

London, május 27. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az angol kormány Abdurahman khánt feltétlenül megkinálta a kormányzattal Afghanisztán fölött.

Rangunból érkezett távirati jelentés szerint felső Birmában Thibo király ellen zendülés ütött ki. Hir szerint a fölkelők az első összekoczczanásnál legyőzték a királyi csapatokat.

Páris, május 27. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Blanc, Barodet és Clemenceau képviselők tegnap este felé a párisi képviselők nevében a belügyminiszternél kérdést tettek, ha vajjon helyesli-e a rendőrfőnöknek a mult vasárnap követett eljárását, ki a békés polgárokat jogaik gyakorlásában meggátolta. A miniszter válaszában kifejté, hogy a kormány jogosan, nem a polgárok egyéni önkénytes eljárását, hanem pártüntetést látott a demonstracziókban és azért gátolta meg a tüntetéseket, amint a vallási demonstracziók is ez okból nem türetnek. A szélső baloldal ezen választ elégtelennek tartván, ez ügyben interpellánczió beadását határozta el. A városi képviselőség bizalmatlansági szavazata a rendőrfőnök ellen, mint törvénytelen meg fog semmisittetni.

Az uj zászlók szétosztására julius hó 14-két tüzték ki; e napon fog a nemzeti ünnepély is megtartatni.

Bécs, május 27. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az angol kormány valószinüleg azt fogja javaslatba hozni, hogy a görög ügy szabályozása tárgyában az európai konferenczia Párisban tartassék meg. Oroszország aligha nem azt fogja kivánni, hogy a hatalmak nagykövetei Konstantinápolyban bizassanak meg e küldetéssel.

London, május 27. A hatalmak által a portához intézendő együttes jegyzéket Göschen és Tissot megérkezése után Konstantinápolyba fogják szerkeszteni, a hatalmak elé elfogadás végett terjeszteni s azután a portának átnyujtani. A hatalmak közti egyetértés a Granville angol külügyér köriratának fogadtatása a későbbi körülmények által bebizonyult. — A jegyzék a porta figyelmét a montenegrói görög és örmény kérdésre fogja felhivni. A hatalmak ki fogják jelenteni, hogy a területi átengedés Montenegrónak, nem történt meg szabályszerüen, utasitván a portát, hogy jelölné meg ama rendszabályokat, — melyek foganatba vétettek, hogy e kérdés megoldassék s az összeütközések megakadályoztassanak, — Görögországot illetőleg a jegyzék felemlitendi, hogy a porta a határszabályozó bizottság akczioszabadságának bizottságának garancziájára nézve kielégitő alakban nem válaszolt. Tagadó válasz esetén a Berlinben összeülő értekezlet fogja megállapitani a határezatot s a hatalmak javaslatainak foganatbavetele iránti eszközök fölött határozatot fog hozni. Örményországra vonatkozólag a portát utasitani fogják, hogy ebbeli intézkedéseit haladék nélkül tudassa a hatalmakkal.

Bukarest, május 27. A hivatalos lap közli a dobrudsai mohamedánoknak a május 22-diki ünnepély alkalmából Károly fejedelemhez intézett feliratát, melyben az mondatik, hogy mohamedánok, tekintve a jogegyenlőséget s az oltalmat, melyben őket a román törvények részesitik, szerencséseknek tartják magukat, hogy hasonló módon, mint a tulajdonképeni románok, Károly fejedelem trónralépésének évnapját ünnepelhetik! A felirat végül hosszu s dicsteljes uralkodást kiván a román fejedelemnek.

Berlin, május 27. A „Nordd. allg. Ztg." közli a bécsi német nagykövetnek márcz. 29-éről, április 15-éről és 16-áról kelt jelentéseit, a melyekre Bismarck herczeg tegnap közzétett utasitása válaszul szolgált. Az idézett hirlap előadja, hogy ama jelentések beérkezte s Nina bibornok márczius 23-áról kelt távsürgönye óta a Rómával folytatott tárgyalások eredményébe helyezett bizalom megrendült s hogy ennek folytán a kormány elhatározta, miként hajlandó katholikus vallásu polgárait engedményekben részesiteni, melyek az állam kárositása nélkül lehetségeseknek látszanak, tekintet nélkül Róma részéről teljesitendő viszonszolgálatra és a már ismert törvényes meghatalmazást az országgyüléstől kérni. Mennyiben szándékozik a kormány eme meghatalmazással élni, attól függ, hogy a kuria minő mértékben fogja magát előzékenynek mutatni.

Páris, május 27. A szuezi csatorna részvényeseinek ma tartott közgyülésén felolvastatott az üzleti jelentés, mely konstatálja, hogy a mult évi tiszta jövedelem 12.744,880 frankot tesz, tehát 1.412,162 frankkal kevesebbet mint 1878-ban Az osztalék 4.87 frankban állapittatik meg. A folyó év első négy hónapjának bevétele már 4.044,080 frakkal több mint az elmult év ugyanazon szakában.

Kragujevácz, május 27. A skupstina csak rövid ülést tartott, melyen az ujonnan választott képviselők mandátumait igazolta s a nagy küldöttséget megválasztá, mely holnap a fejedelmet üdvözölni fogja. A bizottság valószinüleg holnap fejezi be az osztrák-magyar-szerb vasuti egyezmény fölötti tanácskozást,

Berlin, május 27. A „Nordd. Allg. Ztg." közli Hohenlohe herczeg május 5-ről kelt rendeletét Reusz herczeghez, melyben a kuriával folytatott tárgyalások sikertelenségének leverő lenyomását, a mint az már a középpárt magatartásából is kitünt, — konstatálja. Az idézett lap közli továbbá Bismarck herczeg május 14. és 21-ről kelt két rendeletét, melyekben a herczeg hangsulyozza, hogy az egyháztörvények iránti ellentállást a klerus köreiből a törvényhozói testuletbe ültették át. A kormány ezen akadályok daczára megmarad részvéte mellett az elárvult községek irányában s saját kezdeményezése folytán fogja az országgyülés elé az ismert intézkedéseket terjeszteni. Sajnálatra méltó körülmény, hogy a pápa nagyon is magasra helyezi czéljait vagy roszul itéli meg a helyzetet! Már több előzékenységet tanusitani nem lehet.

Páris, május 27. A kamra 366 szavazattal 121 ellenében elfogadta ama törvényt, mely által az engedelmességi levelek érvényen kivül helyeztetnek. A belügyminiszter az Szajnamegye képviselői által benyujtott interpellánczió azonnal való tárgyalását fogja elfogadni.

Róma, máj. 27. (Kamaraülés.) A miniszteri párt jelöltje Farini 406 szavazattal 409 közül tetszésnyilvánitás mellett elnökké választatott. A kamara ezután az elnökség többi tagjainak választásához fogott, melynél mind a három párt saját jelöltjeit léptette fel.

Páris, május 27. (A szenátus ülése.) Felolvastatik Say Leo levele, melyben köszönetet mond elnökké választásáért s tudatja, hogy jelenlegi hivatalától való felmentés végett a köztársaság elnökéhez már kérést intézett. A szenátus elfogadta amaz előterjesztést, mely által s vasárnapi munkát eltiltó törvény érvényen kivül helyeztetik. A minisztertanács elhatározta, hogy a párisi községi tanácsnak a rendőrpréfét ellen hozott határozatát meg fogja semmisiteni. — Szajna megye képviselői elhatározták, hogy a vasárnapi események miatt interpellácziót intéznek a kormányhoz. Clemenceau holnap fogja a kamarában az interpellácziót előadni.

Budapest, jan. 27.

Régebben, még az első angol jegyzék keletkezésekor utaltunk arra a tapasztalati tényre, hogy a csöndes európai békesség és egyetértés soha sem forog nagyobb veszélyben, mint mikor minden látszólagos fenyegető baj nélkül egy vagy más részről európai koncertet kezdettek megtenni, s hogy a viszályok előidézésének legelemibb módja éppen az ugynevezett egyetértésre való törekvés. Éppen csak tegnap volt alkalmunk ráutalni arra, hogy mily kevéssé várható ama legujabb koncertnek is az összhangusága, melyhez az angol kabinet ragadta meg az — első hegedüt, s utaltunk — pusztán csak Hartington marquis derbyi beszédéből kiindulva — arra a nem lehetetlen körülményre, hogy a liberális-párti angol kabinet az általa meginditott akczióval a berlini szerződést, melyet a whigek sohasem kedveltek, ad absurdum akarja vezetni. Egy mult éjjeli bécsi magántáviratunk igazolta felfogásunkat mind a két irányban.

A berlini konferenczia létesitése, a portához a reformok végrehajtása iránt intézendő azonos felszólitás körül igen természetesen lehet vagy lehetett elérni az európai egyetértést, de mihelyt ténylegés intézkedésre, az eszközök és módok elhatározására kerül a dolog Európát — legalább ez az általános és nem alaptalan vélemény — két táborra fogjuk szakadva látni: az egyikben Anglia, Oroszország és Olaszország, a mely egyik sincs megelégedve a berlini szerződéssel és más valamit szeretne annak helyébe tenni; a másikban Németország, Ausztria-Magyarország, melyek szorosan ragaszkodnak a berlrni szerződéshez, és Francziaország, melynek semmi oka nincs meg nem elégedve lenni és semmi kedve ujabb bonyodalmak támasztásához hozzájárulni.

Ennyit ért el a Gladstone-kabinet eddig, s legjobb barátai sem mondhatnák, hogy ez örvendetes eredmény. A berlini konferenczia iránti franczia módositó javaslathoz, már valamenynyi hatalom, Olaszországot, mely tegnap tudatta hozzájárulását és Oroszországot, melynek beleegyezése szintén kétségtelen, sem véve ki, hozzájárult, s most már csak a fölött tanácskoznak, hogy mily kérdések kerüljenek e konferenczia elé, illetőleg, hogy a görög határkérdésen kivül egyebekkel is foglalkozzék-e a berlini képviselők értekezlete. A konferenczia legfölebb junius végén kezdheti meg munkálatait. A hatalmak azonos jegyzékének a portán való átadása ezt természetesen meg fogja előzni, amennyiben a porta válaszának beérkezése előtt a hivatalos meghivásokat nem akarják szétküldeni, ez pedig legalább is két-három hetet vesz igénybe. A konferenczia, Francziaország javaslata szerint, amint összeül, csakhamar el fogja magát napolni, egy technikai bizottságot küldvén ki, mely a helyszinén teendő vizsgálatok alapján részletes javaslatot terjesztene elő, a mely javaslat alapján azután a konferenczia szótöbbséggel hozna határozatokat. Az a kérdés is fölmerült, hogy az illető nagyköveteken kivül más meghatalmazottak, kiküldöttek is ne vegyenek-e részt a konferenczia tanácskozásaiban, ez a kérdés igenlő feleletet az esetre nyer, ha a konferenczia az albán-montenegrói kédést is fölveszi programmjába, a mihez állitólag Ausztria-Magyarország különösen ragaszkodott.

A Skutari és Tuzi közötti összeköttetés megszakitását illetőleg, melyet, mint emlitettük, Ausztria-Magyarország a portának javasolt, ma felhivatalos forrásból azt jegyezik meg, hogy ez monarchiánk részéről nem formális javaslat volt, hanem Dubszky gróf egyszerüen csak tanácsolta a portának, hogy ezt az eszközt, mint a mely talán némi befolyással lehetne az albánokra, ne hagyja megkisértetlenül, nem kötvén azonban ehhez azt a reményt, hogy ez által már el lesz érve az albánok paczifikálása s minden nehézség elháritása. A porta még eddig nem volt abban a helyzetben, hogy ezzel a tanácscsal élhessen, mivel Skutáriban ily rendszabályra nincsenek elegendő csapatai. A legutóbbi napokban azonban négy ujabb tábor érkezett Skutariba s reménylik, hogy ezek segélyével Skutarit el lehet zárni Tuzitól, az albánok főhadiszállásától.

Az angol kabinet, mint hirlik, nehány nappal ezelőtt már a fölött is tanácskozott, hogy a középtengeri hajóhadat ne küldjék-e az albániai vizekre, a mitől azonban a kabinet mégis elállott. Mindinkább kiderül, hogy a kabinet csaknem minden tekintetben azt kénytelen cselekedni, a miért az előbbi ellenzék az előbbi kormányt ócsárolta. Igy Gladstone tegnapelőtt az alsóházban kijelentette, hogy Sir Bartle-Frérenek, ki ellen a tory-ellenzék a leghevesebb támadásokat intézte volt, meg kell maradnia Fokvárosban, mivel visszahivatása ártalmára lehetne a konföderáczionális terveknek. A kormánypártban e miatt a radikálisok nagy förgeteget támasztanak, köriratot irnak alá, melylyel Gladstonet e kérdésben visszavonulásra akarják kényszeriteni. Nagy elégületlenségre ád okot az is, hogy a kormány kitérőleg felelt arra a kérdésre, hogy eltörli-e a korbács-büntetést a hadseregben és a tengerészetben; mert a konzervativ kormányt szintén erősen támadták volt meg a „kilenczfarku macska" fentartása miatt. Szóval a liberális párt körülbelül azt a képet nyujtja már most is, melyet Lord Beaconsfield a konzervativ meetingen megjósolt s mely nem sok reményt nyujt a kormány hosszuéltüségéhez.

Az olasz parliament tegnap megnyilt Umberto király trónbeszédével. Semmi különöset nem találhatunk e trónbeszédben, mely az őrlési adót és a választási reformot ép ugy szivére köti az uj törvényhozásnak most is, mint már évek óta. A külügyi politikáról — kiemelve azt a bizalmat, melyet Olaszország részrehajlatlansága magának kivivott — a szokottnál hoszszasabban emlékszik meg a trónbeszéd, különösen a montenegrói és görög kérdést emelvén ki, mely utóbbira nézve kilátásba helyezi Olaszország közreműködését az ő nemzeti politikájának megfelelő megoldásra. Az európai békére való hivatkozás természetesen nem marad el, s ha ez a béke csakugyan a trónbeszédek enuncziáczióitól függne, valóban nem is volna veszélyeztetve soha.

Bismarck herczeg a „Nordd. Allg. Ztg."-ban egy sürgöny kivonatát téteti közzé, melyet április 20-kán Reuss hg. bécsi nagykövethez intézett, a melyben a pápának a kiegyezési tárgyalásokban való magatartását birálgatja és kiemeli, hogy a pápa vonakodik e komoly kiegyezéstől, utalván ezzel arra, hogy a kiegyezés akadálya nem Berlinben, hanem Rómában van. Az érdekes iratot a következőkben ismertetjük.

Mindenekelőtt kijelenti Bismarck hg., hogy a miniszterium márczius 17-ki határozata jelentékeny engedményeket tartalmaz, a mennyiben a kormány a porosz országgyüléstől kérendő diskreczionális felhatalmazás által a májusi törvények végrehajtását a kuria közeledési hajlandósága szerint, jelentékenyen enyhiteni fogja. Jacobini nunciusnak egy esetleges kormányváltozást illető aggodalmaira megjegyzi Bismarck, hogy ez aggodalom kölcsönös. Mindkét félnek azon helyzetben kellene lennie, hogy az egyik kard a másikat tartsa hüvelyében. A kuria által kilátásba helyezett közeledést a czentrum magatartása, valamint ennek a szoczialistákkal való összeolvadása egészen a gyanakodás érzetéig fokozza.

„Midőn — mondja Bismarck herczeg — egy év előtt a katholikus párt a vámkérdésben támogatásunkra volt, hittem a pápai közeledés komolyságában és e hit bátoritott föl a megtörtént alkudozásokra. Azóta a katholikus párt, mely nyiltan kizárólag a pápa szolgálatában állanók, vallja magát, a kormányt az országgyülésen a vasuti kérdés minden ágában, az italmérési adó-törvénynél, a mezei rendőrségi-törvénynél, a lengyel kérdésnél megtámadta. Épugy a birodalmi politikában és épen létkérdésekben, mint a hadiállományban, a szoczialista törvényben és az adóelőirányzatban, katholikus párt mint egy ember áll ellenünk és minden birodalom-ellenes törekvést védelme alá vesz. Származzék ez a szoczialistáktól, lengyelektől vagy welf fronde-tól, a rendszer állandóan mindig ugyanaz marad: a császár kormánya ellen harczolni. Ha már most azt mondják, hogy a frakczió nehány oly vezér által vezettetett tévutra, kik a harczból élnek és békében attól félnek, hogy fölöslegessé válnak, ugy ezt nem hihetem azon ténynyel szemben, hogy oly sok lelkész, fő- és alsorangu, közvetlen fogja e kormányellenes frakcziónak és hogy politikájuk, a szoczialistákat segiteni, a

---

High life.

(Saját levelezőnktől.)

Páris, máj. 24.

Nincs most Párisban élvezetesb szórakozás, mint a reggeli órákban elsétálni a Salonba.

Nyolcz órától tizenegyig a Salont kevés, de valogatott közönség látogatja.

Társadalmunk éliteje, a mükedvelők a reggeli órákban jönnek a kiállitásra; épugy az itt tartózkodó avagy átutazó koronás fők, a miniszterek és más nevezetességek, kik mindnyáján ki akarják kerülni a sokaság kiváncsiságát.

Asszonyaink, fölhasználva a kedvező időt, szebbnél szebb, kecsesnél kecsesebb tavaszi toilettekben jelennek meg. Kölcsön kellene kérnem baronne Sparre költői tollát és divat virágos styljének titkát, ha meg akarnám kisérteni a festői selyem-, csipke- és uszályból készült mestermüvek leirását. Részletezés helyett tehát elégedjünk meg egyszerüen a bámulással, mert ez a sok csábos tavaszi ruha a még csábosabb benn levővel ugyancsak megérdemli a bámulást.

Én sokat tartok a külsőre és meg is vallom, hogy egy izlésteljes női costume qui souligne les avantages naturelles —, miként mondaná baronne Sparre divatköltői nyelvén, egy correct redingote, ép ugy lelkesedésre ragadnak engem, mint valamely festészeti vagy szobrászati mestermű.

Szerintem a ruha csinálás valódi művészet s a ki e művészetben kitünőt, tökéletest tud alkotni, az az én szememben legalább is olyan ember, mint azon festők és szobrászok, kiknek müvei az ezidei Salonban az első dijakat fogják megnyerni.

Nem is értem, hogy vannak emberek, kiknek a szép valódi kultus, kik vagyonuk egy részét kiadják, hogy szép lakásban, szép butorok és mütárgyak közt lehessenék s maguk külsejére semmi gondot sem forditanak.

Pedig a ruházat is lakás, melyet az ember magán hord mint a csiga a házat.

Valóban furcsa az, szeretni a csint, az eleganczját a nagyobbik lakáson, hol az ember csak időnként van, és mitsem törődni azzal a lakással, melyben folytonosan vagyunk,

Alig lesz talán a világon egy asszony is, kit ezzel a furcsasággal vádolni lehetne, nekik a szépen való öltözködés természeti ösztön.

E természeti ösztön leginkább kifejlődött és talán nagyonis tulságos tökélyre lett emelve a párisi nők által.

Bár csupa lelkesedés vagyok a sok elegáns és fényes tavaszi toilette láttára, mégis szánakokodással gondolok azon szegény férjekre, kiknek a dicsőségből osztályrészül jut az számlák megfizetése.

— Látott ön már számlát női divat szabótól?

— Nem!

— Akkor gratulálok.

Troubetzkói herczegnő 120.000 frankot ad ki évenként toilettere. Potocka grófnét szabója nemrég beperelte egy 160.000 frankny számláért, mely számlán egy öltözete maga 32,000 frankkal szerepelt.

Mult éjjel azt álmodtam, hogy feleségem van, ki Mme Francinenál öltözködik, aztán, hogy naponként 10.000 nyomtatott sort kellett irnom, hogy megkeressem a pénzt a számlák megfizetésére.

E szörnyüségre fölriadtam álmomból, segély után kiabáltam . . . csak akkor nyugodtam meg, midőn teljesen fölébredve láttam, hogy magam vagyok az ágyban, és hogy nincs feleségem.

* * *

Társadalmunk élitejéből egy egész legió fiatal leány és asszony szerepel a Salonban a kiállitók között.

Égnek hála! azon idők elmultak, midőn a nőktől eldisputálták a jogot, a tehetséget, a képességet, hogy a pipere-asztalon, konyhán és gyermekszobán kivül mással is foglalkozhatnak.

De azért ismerek ma is olyan pápaszemes müitészeket, kik az ellenkezőnek evidencziája daczára komolyan állitják, miszerint a nőnem értelmiség tekintetében, nagyon alatta áll a férfinemnek, hogy e lelkikorlátoltságnál fogva ők képtelenek az irodalom, müvészet terén eredeti müveket produkálni, s ha természeti rendeltetésük ellenére tollat, ecsetet, vésőt vesznek kezükbe, tükör vagy főzőkanál helyet, nem jutnak más eredményre, mint hamisan és homályosan adják vissza a máshonnan nyert benyomásokat.

Sokat összevissza irtak, meg mondtak elődeink e tárgyról. Voltak olyanok is, kik tagadták, hogy a nőknek volna lelkük.

Az utóbbi évtizedekben, a korlátok, melyeket az előitélet a női hivatások elébe helyezett, mind gyakoriabban átlépetnek. Azon nők száma, kik tudománynyal (!!!) iró-Salónnal, müvészettel foglalkoznak, mindinkább gyarapodik és ma már tények konstatálják azt, hogy mit tartsunk mi a nők lelkiképességéről.

Mig gyéren voltak a tudósnők, az irónők, az ecsetet és vésőt kezelő müvésznők, az elfogult világ excentrikus-oknak nevezte ezeket és kivételeknek tekintette, melyekből nem lehet azt következtetni, hogy a nőnem a férfinemmel egyenlő lelki fokon állana.

Csak nemrég is, ha egy nő letette a tudori vizsgát, ha a Salonban női névvel jegyzett festmények avagy szobrok voltak láthatók, a világ ugy elbámészkodott, és olyan hü-hót csapott e tünemény felett, mintha valami természeti csodával, két fejü, három lábu emberi testtel lenne dolga.

Ezen előitélet most már nem létezik többé, hála Marie d'Orleans herczegnő, O'Connel, Lefévre-Daumére, Rosalba asszonyoknak, hogy csak e nehány nevet idézzem azon tehetséges müvésznő sorából, kik bátor uttörői voltak az előkelő hölgyvilágnak a müvészet terén, honnan az elfogultság eddig kirekesztette volt őket.

Ma az asszonyok küldhetnek a Salonba szobormüveket, ha mindjárt férfi alakokat is Ádám costumjében és senki sem fog többé ezen megbotránkozni.

Legegyszerübb és leghelyesebb a tényekből vonni következtetést.

Menjenek el a kétkedők a Salonba s tekintsék végig a nők által kiállitott kecsesnél kecsesebb müveket s lehetetlen, hogy be ne lássák, miszerint a női elemnek befolyása a müvészetre csak előnyös lehet.

Különösen azon előkelő, szép és elegáns hölgyeket értem itt, kik a jó társaságot irányozzák s kik valódi koronáját képezik a czivilizácziónak. Ők azok, kik a társadalmi érintkezés törvényeit diktálják azon világnak, melyhez minden jól nevelt ember tartozni akar. Ők a tapintatnak, jó izlésnek, finomságnak fölkent papnői; tündérei a bájos harmóniának.

Nézd meg a Salonban az ily hölgyektől kiállitott festészeti és szobrászati müveket, látni fogod, mennyire sikerült nekik a maguk lelkét, azokba önteni s ha nem érzed át ennek varázsát, menj el zabot hegyezni.

Az előkelő müvésznők közül leginkább kimagaslik a szép és ünnepelt marquise d' Hervey de saint-Denys. Férje teljhatalmi miniszter volt Francziaországnak Chinában. Ő tanitott engem a chinai nyelvre. A marquise nemcsak ügyesen és izléssel, de valódi müvészettel fest. Ő egész odaadással csügg müvészetén. Midőn Marchand de marrons-ját akarta festeni, megkért kisérném el egy gesztenyesütő fölfedezésére, ki mintául szolgálhatna neki. Bebarangoltuk egy héten át Párisnak minden zeg-zugát, mig végre ráakadtunk egy kormos gesztenyesütőre, kivel meg volt elégedve. Nehéz volt az atyafival megértetni, hogy a marquise le akarja őt festeni, még aztán jól meg is fizet neki ezért. Tudom, ha majd megszedte magát Párisban és visszatér hazájába övéi közé, jókat nevetve fogja itt elbeszélni, miként kapott ő 300 frankot egy bolond uri dámától, kinek az a hóbortja volt: őt egy darab vászonra pingálni. A marquisenak a Salónban kitüntetést nyert müvei közül felemlitem a „Philosophe faubourien"-t, a „Joueuse de violon"-t stb.

Rothschild bárónő szintén egyike előkelő müvésznőinknek, ő az aquerellekben excellál kiválóan. Az aquarellistáknak külön kiállitásuk szokott lenni, hová a báróné müveit rendesen el szokta küldeni, s azokkal megérdemlett sikert aratni. Jókai urról hallottam, hogy ő is ért — ha jól emlékszem — a szobrászathoz, és hogy egy szobrász, kinek atelierjében ő dolgozgatni szokott, napi 10 forintra becsülte az ő munkája értékét, minek Jókai ur nagyon megörült volna azt mondva: „Lám, tollam nélkül sem kopnék fel az állam!" Rothschild bárónő sem halna meg éhen, ha milliói vagy milliárdja nem volnának. A müárusok 30—40,000 frankra becsülik aquarellejeinek értékét, melyeket a bárónő évenként produkál.

Madame Madeleine Lemaire utolérhetlen a harmattól csillámló virágok festésében, és ha a szeretetremeltó müvésznő női alakokat ecsetel, azok époly frissek, zamatosak mint virágjai.

De Chevarner grófnő a jelenkor legkitünőbb miniaturista közé tartozik. Alig lehet e genreben valami tökéletesbet, kecsesebbet képzelni, mint az ő arczképeit en miniature.

Cheuvreuse herczegnő mesteri ügyességgel kezeli az ecsetet Férje az utolsó háboruban mint önkénytes közkatona harczolt a poroszok ellen és Chantilly mellett hősi halállal esett el alig 24 éves korában. A herczegnő kegyelettel őrzi, nagy nevéhez méltóan elhalt férjének emlékét és egyetlen fiának nevelése mellett a müvészetben keres vigasztalást.

Valentine d'Anetal és Jeanne Eymerd de Lonchatre kisasszonyok a szobrászatban szereztek maguknak hirnevet.

Nincs arra terem, hogy folytassam a fényes nomenclaturát, ha mindjárt csak a jelesebb müvésznőket akarnám is idézni az előkelő hölgyvilágból.

A müvészet szeretete arisztokratikus köreinkben oly általánossá lett, hogy alig van nagyvilági nőink közt, ki ne gyakorolná annak valamely ágát.

* * *

A Salon-on kivül a reggeli órákban 9 és 11 óra között egy sétalovaglás vagy kocsizás a boulognei erdőbe szintén élvezetes és fényesebb látványt nyujt, mint a délutáni órákban.

A boulognei erdőnek fénypontja az Allée des Poteaux. A bécsi Prater, Berlinnek Grabenjei, Madridnak Retirója és a többi hires cavalcade-találkák, az angoloknak Hyde-Parkját sem véve ki, nagyon mögötte maradnak a mienknek, épugy tekintve a hely festőiségét, mint a fényes társaságot, mely a mostani saisonnak délelőtti óráiban itt összetalálkozik.

Az allée széles, a fák ernyősök és a lombokon által titokzatosan lopódzanak át a napnak arany sugárai, a távolban mosolygó tájképek gyönyörködtetik a szemet, az allée két oldalán zöldellő fa- és növénycsoportozatok, harmattal gyöngyöző pázsittal vannak környezve. Párisi édenünk e pompás fasorán egy legió elegáns lovag vágtat és egy ezred bájos amazon galoppiroz telivér lovakon.

A párisi társadalomnak crème-je, hogy a bécsieknek e kifejezésével éljek, naponkint együtt látható itten délelőtti 9—11 óra között egészen a Grand-Prixig.

Mac-Mahon, Fleury tábornok fiával, Canrobert tábornagy, Nemours királyi herczeg, marquis de Maillé, báró Rothschild nejével, Sagan herczegnő, Dampierre gróf, d'Uzés de la Trémoilli herczegnők és száz meg száz nevezetesség és nagy neveknek viselői mindennap láthatók itten.

Nem soká elértük a Grand-Prix napját, mikor aztán megszólal előkelő köreinkben a hivatalos jelszó: „El! El Párisból!"

A ki hivatalos állása vagy egyéb körülmények által nincsen Párishoz kötve, bucsut mond a jövő télig a fővárosnak s szétrepülnek, ki külföldi utazásra, (ezeknek a száma legkisebb! A franczia nem szeret idegen földön utazni), ki falura, legtöbben pedig a tengeri fürdőkbe.

A mi engemet illet, én soká haboztam külföld, falu és tengeri fürdő között, végre ugy oldottam meg a kérdést, hogy elmegyek tengeri fürdőbe is, falura is meg külföldre is, nem felejtve ki, az utóbbi programmból kedves Magyarországomat sem.

Bariche.

leggazdagabb és legelőkelőbb nemesség által támogattatik; erre más indok nem képzelhető, mint a gyóntató atyák befolyása a férfiakra és még inkább a nőkre, a pápának, vagy a püspököknek egy szava, a legdiskrétebb intés elég volna, hogy a katholikus nemesség és lelkészek e természet ellenes szövetsége a szocializistákkal véget érjen. Addig, mig e helyett a kormány lételének alapjában a római katholikus frakczió által megtámadtatik, az engedékenység lehetetlen. A kormány békés törekvésekhez békésen közelithet, de ha harczczal és fenyegetésekkel akarják sarokba szoritani, akkor mint kormány abdikál. Ha most ehhez a pápa is, vagy legalább a pronunczius excellenczziáddal szemben fenyegető hanggal látszik a tárgyalásokhoz hasznot meriteni akarni, akkor ebből sajnálattal látom, mily távol állnak ott a modus vivendi „minden itt elfogadható gondolatától.“

Bismarck herczeg továbbá a kuriát teszi felelőssé azért, hogy az egyház Poroszországban a hivőket a lelkészi jótéteményektől megfosztja, holott más időben s más országokban sokkal türelmesebb volt. A kanczellár sajnálja, ha a pápa azt hiszi, hogy harczczal és fenyegetésekkel többet érhet el, mint barátságos engedékenységgel; de az engedmények paripassujára vonatkozólag az állami non-possumus épp oly kényszeritő mint az egyházi. Ő sem Masellának sem Jacobininek nem igérte meg soha a májusi törvények eltörlését a klerikális követelések alapján, hanem mindig elfogadhatlannak nyilvánitotta az 1870 előtti állapotokra való visszatérést, még pedig elodázhatatlan politikai szükségességből. „Ha a diplomácziai viszonyok megujitása“, igy végzi Bismarck herczeg. „Rómára nézve nem képez olyan előnyt, a melynek meg is fizethetnék az árát, mi le fogunk arról mondani, hogy ezt még egyszer fölajánljuk, s nem is fogunk rá többé visszatérni.“

A keleti kérdésen kivül egy másik közös érdekü ügyben való együttes eljárás is fog legközelebb szőnyegre kerülni. A római szentszék ugyanis mint Bécsből jelentik, nemrég fölkérte az osztrák-magyar külügyi kormányt, hogy a most folyó madridi-konferenczián, mely a marokkói idegen és üldözött zsidók oltalmára czélzó rendszabályok fölött tanácskozik, tegye meg a kellő lépéseket az iránt, hogy a marokkói kereszténység számára is biztositassék az eddig nélkülözött oltalom. Haymerle külügyminiszter a szentszéknek erre azt válaszolta, hogy kész ez ügyben jószolgálatait érvényesiteni, s máris köriratot intézett a madridi konferenczián képviselt többi hatalmakhoz, a szenszék ohajtásának általánosbitásával azt a kérdést vetvén föl, hogy nem volna-e czélszerü, a berlini kongresszus szon eljárásához hasonlóan, mely a berlini szerződés 62. ezikkében nyert kifejezést, valamely alakban kinyilvánitani az összes felekezetek szabadságát és egyenlőségét Marokkóra nézve.

Budapest, május 27.

A képviselőház holnapi ülésén gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter három törvényjavaslatot fog előterjeszteni még pedig a budapest-zimonyi vasut vonalában eső hidak és mütárgyak kiépitése, továbbá a doberlin-sziszeki s végre a sziszek-károlyvárosi vasutvonalak kiépitése tárgyában. A doberlin-sziszeki pályavonal kiépitési költségei majdnem 4 millió forinttal vannak előirányozva. Mintán e vasutvonal egészen a határ területen fekszik, a kiépitésére szükséges összeg a határőrvidéki alapból fog vétetni; mivel azonban a határőrvidéki alap jelenleg készpénzel nem rendelkezik, a szükséges összeget a nevezett alap terhére egyelőre a magyar államkincstár fogja előlegezni. A sziszek-károlyvárosi vonal, mely legnagyobb részt a Kulpa folyó jobb partján, tehát horvát területen fog vezettetni, államköltségen épül. E vonal kiépitési költségei 6 millió frtra rugnak.

Az országgyülés — a kormány intenczioi szerint — a jelen ülésszak folyamában a tiszavidéki vasut megvásárlásáról szóló törvényjavaslaton s nehány apróbb előterjesztésen kivül — a mely utóbbiak közt a regnikoláris küldöttségé is valószinüleg ott lesz, még csak a beterjesztendő három vasuti és a czukoradóról szóló törvényjavaslatokat fogja elintézni, ugy, hogy az ülésszak junius 8-án legkésőbb 10-én valószinüleg be fog zárathatni.

Az országgyülési szabadelvü párt mai értekezletét Vizsolyi Gusztáv elnök, megnyitván, tárgyalás alá vétetett és elfogadtatott az igazságügyi bizottság jelentése a gőzmalmokról szóló trvjavaslat 1. §-ára vonatkozó módositások tárgyában.

Következik a főrendiház módositása a büntetőtörvénykönyvek életbeléptetéséről szóló tjavaslatra vonatkozólag. Hosztinszky János felszólalása után az értekezlet a módositáshoz hozzájárult.

Ezután az okiratok hitelesitése tárgyában a német birodalommal kötött szerződésről szóló tjavaslat tárgyaltatván, szintén elfogadtatott.

Jókai Mór interpellácziót jelent be az iránt, miképen magyarázza az igazságügyminiszter a büntetőtörvénykönyvnek a sajtóvétségekre vonatkozó §§-ait és illetőleg a végrehajtásra vonatkozó részét.

Végül Kármán Lajos jelent be interpellácziót a pénzügyminiszterhez a bélyeg és illeték szabályok iránti 1873. 9. t. cz. 12. §-ának módositása tárgyában.

UJDONSÁGOK.

május 27.

* Időjárás Budapesten. Rekkenő meleg. Az ég felhőtlen. Hőmérő állása délben 24 Rº.

— Személyi hirek. Gr. Széhenyi Béla tegnapelőtt Bécsbe érkezett. — Pulszky Károly, Fejérpataky László Thallóczy Lajos fiatal tudósok, mint a „Magy. F.“ irja legközelebb Boszniába szándékoznak leránduln régészeti kutatások végett. — Szögyényi M. László főispán ma reggel Sz.-Fehérvárra utazott. — N.-Czenken e hó 16-ikán ünnepelték meg Tolnay Antal plébános és czimzetes kanonok arany miséjét. Tolnay 1830. apr. 20-án szenteltetett föl pappá. — Szarvason Zvárinyi Lajos tanító 50 éves jubileumát ülték meg e hó 18-án. Kortársai és az ottani lelkészek ez alkalommal ezüst serleget nyujtották át az ünnepeltnek.

— Adományok. Az Eötvös-szobor bizottságának elnöksége, mint a „Főv. Lapok“ irja, tegnapelőtt két-ezer forintot fizetett be, földhitelintézeti záloglevelekben, a magyar irók segélyegylete és a Kisfaludy-Társaság pénztárába. Az utóbbiét tegnap bejelentették a társulat ülésében; a másikról pedig id. Károlyi István grófot, mint a segélyegylet elnökét értesitették. A pesti izraelita nőegylet is tudositá a magyar irók segélyegyletét, hogy a közgyülésileg megszavazott kétszáz forintos alapitványi összeg az egyleti pénztárnoknál bármikor átvehető.

— Az urnapi körmenetek a fővárosban ma a szokásos módon tartaltak meg. A kath. templomokban már kora reggel 7–8 órakor összegyült az ajtatoskodók serege a zenés nagymise meghallgatására és körmenetben való részvételre. Legnagyobb és legkiemelkedőbb volt a budavári körmenet, hol kormányférfiak, törvényhozók, főrendek hatóságok képviselői — legtöbbnyire diszmagyarban jelentek meg. — Ott volt több miniszter, Ráth főpolgármester, Edelsheim-Gyulai főhadparancsnok stb. A belvárosi plebánia templom és a terézvárosi s ferenczvárosi templomok voltak még tanui különösen diszes és tarka körmeneteknek. A Terézvárosban egyik hadastyán egylet zenéje kisérte a processiót, a belvárosban pedig kitünően betanult zenemisét játszott el a templomi zenekar, melynek játékába a choruson csengő hangu szép leányok éneke vegyült. A katonaság teljes diszben főleg a budavári körmenetet emelte jelenlétével. A tiszta, meleg nyári idő a roppant nagy közönség imposans részvétét tette lehetővé.

— Szerelmi tragoedia. A rákospalotai erdő véres esemény szinhelye volt ma ismét. A párbajokról hires ligetben ma változatosság okáért egy szerelmi tragödia utolsó jelenete folyt le. Az esetről a következőket jelentik nekünk:

Posgai Béla gazdatiszt régebb idő óta szerelmi viszonyt folytatott Odor Ida szobalánynyal. Az egybekelés napja már többször ki volt tüzve, Posgai azonban különféle ürügyek alatt többször elhalogatta ezt. A leánynak ez végre feltünt, s kérdőre vonta szeretőjét. Posgai, ki időközben elvesztő állását, s minden keresetforras nélkül volt, bevallotta, hogy neki már neje s gyermekei vannak, kiktől azonban külön válva él. — A leány azonban annyira szerette a férfit, hogy e vallomás daczára sem birta elhagyni s Posgai megigérte neki, hogy mihelyt állást kap, elvál nejétől s őt nőül veszi. Azonban állási minden igyekezete daczára sem kaphatott, s végre is elhatározta, hogy kivégzi magát. A lány azt mondá, hogy ő is vele együtt akar meghalni. A szerencsétlenek ma délutánra tüzték ki az öngyilkosságot. Posgai két revolvert vett s azt magokhoz vevén, kimentek a R.-Palotára. Itt a kaszinóban megebédeltek s többekkel beszélgetve kérdezősködtek a r.-palotai viszonyokról, igy a többek közt arról, ha szép-e az ottani temető. Ezután eltávoztak az erdőbe. Nem sok idő mulva egy paraszt fiu jelenté a birónak, hogy az erdőben egy férfi és egy nő vérben fekszik. A biró az orvos kiséretében a helyszinére menve, ott találta Posgait és a leányt. Ez utóbbi már meg volt halva, a férfi ellenben élt. A szerencsétlent rögtön kihallgatták s azután behozták a Rokus-korházba. Posgainál egy levelet találtak, melyben azt, a ki testöket megtalálja, arra kéri, hogy őket egy sirba temessék el; tudatja továbbá, hogy a 861. sz. hordártól egy a kecskeméti-utcza 13. sz. alatt lakó ismerőséhez pénzt küldött, temetési költségeik fedezésére. Posgai Béla 36 éves szabolcsmegyei, legutóbb bérkocsis-uteza 10. sz. alatt lakott; Odor Ida 28 éves, vasmegyei, a gyöngytyuk-utcza 11. sz. házban szolgált. Posgay neje és gyermekei Grácban élnek.

— A városligetből. Mintán ujabb falragaszok szerint a „Niagara hőse“ még vasárnapig szerencsélteti köteltáncával a müértő közönséget, időszerünek tartjuk a közönség figyelmét a városi hatóság tapintatlan eljárására felhivni. A döntő körök, ugy látszik, tisztükben járónak azt tartják, ha Blondin mutogatóját, Ronacher urat védik a közönség ellenében. Tudvalevőleg Blondin az állatkertben tartja mutatványait. — A város oly érzékenyen őrködik a müvész érdekei fölött, hogy a városligetet felét kötelekkel a közönség elől elzáratja. A nádor-sziget felső végétől mindkét oldalra az előadások ideje alatt kordon van huzva, melyet, mint hajdan a paradiesomot lángpallosu cherub, a rend emberei durva szóval védenek. A zajosabb részekből menekülő, árnyasabb fák közt sétálni kivánkozó tehát kénytelen visszafordulni — nehogy Blondin lába ikráit ingyen megpillanthassa. Csak azt szeretnők tudni, ki kötötte annyira az illetők szivére Blondin érdekét? S mi jogon zárják el egy kötéltáncozos miatt egy nyilvános sétahely jó nagy darabját? — Ez oly visszaélés, melyet semmi „müvészi“ érdek pártolása ki nem ment. Felhivjuk rá a városligeti bizottság figyelmét.

— Román istentisztelet magyar nyelven. Az erdélyi ref. egyházkerület most tartja közgyülését Sepsi-Szent-Györgyön. Ez alkalommal egyébb ünnepélyességek közt a templomokban ünnepi istentisztelet tartatott. A közgyülés tagjai közül, mint a Nemere irja, többen meglátogatták a román isteni tiszteletet, hol nagy meglepetésükre, tiszta szép magyar nyelven folyt a responsorium, a román lelkész magyarul beszélt s g. n. e. felekezet énekei magyar szöveggel hangzottak. Ez örvendetes jelenség a legkellemesebb benyomással volt a messze földről jött vendégekre.

— Pelagics Vazul, kiről nem rég jelentettük, hogy nemzetiségi izgatás miatt elfogatott s ismét megszökött, jelenleg román földön tartózkodik, s onnét a Függetlenségben nyilatkozatot tesz közzé, felkérvén egyszersmind lapunk szerkesztőségét is, hogy nyilatkozatát emlitsük meg. Pelagics emlitett iratában a következőket mondja:

1-ör. Engem a pétervaradi katonai horvát hatalom, nem pedig az ujvidéki hatalom tartóztatott le. 2-or. A tőlem elkobzott, általam irt könyvek sehol, egyetlen egy szóval sem kelnek ki a magyarok ellen, sem pedig nem lázitanak a magyar állam ellen, a minthogy az elkobzott kilenczféle kisebb nagyobb könyv foglalata tárgyilagosan és általánosan elvi szempontokból fejtegeti a nép állami, társadalmi, gazdasági, egyházi stb. terheit; megvilágitják a nép elleni jogbitorlást, a népbutitást, az emberek és osztályok közötti gyülöletet és nyomoruságot, bárhol jelentkezzenek is azok. Könyveim kimutatják mindazon főokokat, melyekből a jelzett tünetek erednek és a módozatokat, mikkel az emberek és népek tőlök megszabadulhatnának. Vallási és nemzeti fanatizmusnak nincs helye bennem már egy évtized óta, t. i. azon időtől kezdve, amikor felismertem, hogy az exakt tudományok, a boncztan, az emberi természettan, a embryologia, a lélektan, a vegytan stb. az emberi szervezetet nem osztályozhatják sem katholikus vagy protestáns, sem pedig mohamedán vagy héber vallás szerint, s hogy ezen tudományok az emberi test organizmusában nem látnak sem szerbet, magyart vagy francziát, sem oroszt, töröket vagy németet stb., hanem csak az embert s az emberiséget látják, melynek csak egy a törvénye: t. i. az, mely szerint az emberi és állati testben a szerves funktiók végbemennek. A vizsgálódás ezen stádiumában megállapodva, nekem mind a többi nemzet, bármely fajhoz vagy valláshoz tartozzanak is, ép oly testvér mint a — szerb! Nekem minden nemzet kedves és csak a szabadság, a jog és az igazság ellenségei, valamint a népkizsákmányolók azok, kiket gyülölök, — akár óhitüek, akár ujhitüek azok, akár szerb vagy magyar, muszka vagy török legyen az. Könyveim az egyenlőségről, solidaritásról, békéről és a népek és emberek közszabadságáról szólnak. 3-szor. Ezen könyveimet az ujvidéki hatalom nem saját belátásából kobozta el, de nem is voltak azok Magyarországban eltiltva, hanem a pétervaradi horvát hatalom beszélte rá e lépésre az ujvidéki államügyészt. Popovics Aurélt és a rendőrséget, a ki könyveim mindegyikéből 400 darabot foglalt le. Végre kijelentem, hogy ujolag nem fogtak el. — Vukovárott, minthogy ezeket a sorokat szabad lábon, szabad földön irom — Romániában. És nem is azért menekültem, mintha féltem volna valamely zsornok tömlöcztől, kényszermunkától vagy bitófától, hanem azért, mert inkább szeretek még néhány müvet megirni és a nép kezébe juttatni, mely nép még gyakran erkölcsi pofoncsapással s ostorral meg fogja fenyiteni azokat, kik a népszabadságon zsarnokoskodnak s az igazságot s szabad szót üldözik.

— Tissot Viktor könyve, melyet Magyarországról irt, eddig 17 kiadásban jelent meg Párisban, s mintegy 15,000 példányban van elterjedve. A könyv, mely a birálatot annyira kihivta, mint a „P. Hirl.“-nak irják, legközelebb uj, átdolgozott kiadásban fog megjelenni. Tissot ugyanis, fölkérte mindazon magyarokat, kiket illetékeseknek hisz, hogy nézzék át ügyelemmel könyvét s jelöljék ki benne azon hibákat, melyeket kijavitandóknak tartanak. Az uj kiadás, mely legkevésbé sem fog a régihez hasonlitani, ez év vége felé jelenik meg és pedig illustrálva Valeriotól, ki a magyar typusokat aquarelljei által Párisban népszerüekké tette. A képek egy része a szövegbe lesz nyomtatva fametszetben, körülbelül tiz kép pedig rézmetszetben lesz a könyvhöz mellékelve. Ezek közt megemlitjük azon csinos rajzot, mely Petőfy nehány költeményének 1849-ki franczia kiadásához volt mellékelve s a nagy magyar költő e versét illustrálja: „Megy a juhász szamáron.“ Ugyancsak Párisban legközelebb Merbeautól fog megjelenni egy mü Magyarországról, mely Tissot uti rajzainak kiegészitéseül fog szolgálni.

Rövid hirek. Az igazságügyminiszter az első folyamodásu törvényszékek elnökeihez körrendeletet intézett a kir. közjegyzői biztositékok kezelése tárgyában. A rendeletet a hivatalos lap mai (május 27.) száma közli. — **Elégette pénzét.** N.-Váradon nemrég egy Kardhordó Teréz nevü vén kisasszony öngyilkossá lett. Az öngyilkos lakásán semmiféle készpénzt nem találtak, bár ez azelőtt többek előtt mondá, hogy 300 frtja van. Nemrég azonban a lakáson levő kályhában papirhamut találtak, s az elhamvadt papirdarabokból tisztán kivehető, hogy azok eredetileg 50-es bankjegyek voltak. E körülmény arra mutat, hogy az illető az öngyilkosság elkövetése előtt megőrült. — **„Erkölcstelen“ fényképek.** Miss Leona Dare a budapesti közönség előtt is ismert erős fogu circushölgy jelenleg Bécsben mutogatja ügyességét á Renz-czirkuszában. Egy bécsi müárus, a ki a miss fényképeit kirakatába kitette, tegnap azt a rendeletet kapta a rendőrségtől, hogy a képeket távolitsa el, mivel azok „erkölcstelenek.“ Megjegyzendő, hogy a fényképek ugyanazon jelmezben mutatják az emlitett hölgyet, a melyben ez a czirkuszban produkálja magát. A bécsi rendőrség, ugy látszik, veszélyesebbnek tartja a trikót, ha le van fényképezve, mintha eleven hus van benne.

Gr. Zichy Ferraris-Viktor.

A kétségbeesett élethalál küzdelem eltartott még ma estig is. Gr. Zichy hatalmas testalkata s erős szervezete szivós ellenállást tanusit az enyészet hatalmával szemben, s bár az orvosok ismételten lemondtak minden reményről, a beteg életereje nem aludt ki.

A tegnap éjfél után beállott könnyebbülés eltartott ma reggeli 8 óráig s ettől kedve délig ismét az eddigi jelenségek váltakoztak rajta. A betegen a láz egészen erőt vett; többnyire félre beszél, s eszméletét gyakran elveszti. — A zaj iránt szerfölött érzékeny, s ezért a palota előtti tért szalmával hintették be, hogy ez a lóvonatu vasut kocsijai s a bérkocsik és érkező magánfogatok robogásának zaját elvigye a kövezeten. A lovak csengőit leszedik.

Délelőtt a beteg roszabbul lett.

A mitől féltek, bekövetkezett. A grófon a tüdőlobjelei mutatkoztak. Lumniczer, a ki eközben látogatást tett a betegnél Tiroch és Puky orvosok már erre a legutolsó reményt is feladták, hogy a beteg életben maradhasson.

Lázas állapota közepett a beteg panaszkodott, hogy a szobában nagy a meleg. Erre környezete nagy bajjal és gondossággal átszállitá egy másik, az uteza felől eső hüvösebb fekvésü szobába, a mely nincs annyira kitéve a forró napsugaraknak. Pamlagra fektették, a hol némileg könnyebb fekvése volt.

Itt feküdt estig. Az orvosok figyelmeztették a gróf testvéreit, hogy legyenek elkészülve, mert a katastrofa ma éjjel okvetlen be fog következni.

A beteg testvérei Lajos és különösen Manó grófok s Metternich herczeg igen ki vannak merülve a sok álmatlanságtól és aggodalomtól.

A betegnek a nap folyamán kevés huslevest tudtak adni.

A jelen állapot, déli 12 órakor a legkétesebb.

*

Megemlitjük itt, hogy gr. Károlyi Pista — mint biztos forrásból értesülünk, — Nagy-Károlyban van. A párbaj után azonnal oda utazott.

*

Gr. Zichy családjának tegnap egy a belügyminiszterium valamennyi hivatalnoka által aláirt felirat adatott át, melyben ezek élénk sajnálatukat fejezik ki azon sulyos szerencsétlenség fölött, mely gr. Zichy Ferr. Viktort, a belügyminiszterium volt államtitkárát érte. Egyszersmind kérték a családot, hogy a betegnek, ha állapota megengedi, adják tudtára egykori hivatalnok-társai részvétét.

*

A mai napon a következő látogatások jelentettek be:

Gr. Győry László, Kenessey Kálmán, Bossányi István, Horváth Feri, Odeschalchi Gyula, Ádám Károly, Kászonyi József, br. Nikolics Feodor, Házmán Ferencz, Lichtenstein F. Lajos, gróf Zichy Aladár, Juszth Zsigmond, gr. Festetich Leo, Fényes László, Matuska Péter, gr. Hugonay Béla, br. Nyáry Jenő, br. Nyáry Gyula, Mara Lőrincz, Kazy János, Végh Aurél, Tisza Lajos, Nagy István, Fackh Károly, Gróffy Béla, Bausznern Guidó, Patrubány Gergely, Zsámbokréthy József, Maszák Hugó, Bodnár Zsigmond, Palavicsini Ede, Simó Lajos, Majthényi László, gr. Cziráky János, gróf Zichy Ferencz, gr. Szapáry Géza és neje, gr. Szapáry Antal, gr. Szapáry István, br. Fehérváry Géza, Kende Kanut, Ráth Károly főpolgármester, Szászy László, Vértessy Sándor, Ivánka Imre, Kégl György, Péchy Béla, Bereczky Ferencz, Kiss Miklós, Tisza Kálmánné, Tisza Kálmán, id. gr. Ráday, gr. Kálnoky Dénes, gr. Szapáry Gyula, gr. Berchtold Rihárd, Andley Gosling britt konzul, Pongrácz Sándor altábornagy, id. br. Földváry Lajos, gr. Mikes János, stb. stb.

*

Este 10 óra. Fentebbi tudósitásunk délután 2 óráig terjed. Este a beteg állapotában ismét változás történt, és pedig a ma délelőtti kétségbeesett állapothoz képest tetemes foku javulás volt észrevehető 2 órakor. Midőn az orvosok tüdőlobról beszéltek, a család végkép kétségbeesett a beteg életben maradása felől, s azonnal sürgönyöztek mindenfelé a rokonoknak és barátoknak, hogy a ki a haldoklót még életben akarja látni, jöjjön azonnal. — A gróf élettereje azonban ismét erőt vett a betegségen, s midőn a szenvedőt az utcza felőli szobába vitték át, nem sokára jelentkezett a könynyebbülés. Érverése erősödött, s tagjai visszanyerték érzékenységöket, s a beteg egészen eszméletre tért.

Estefelé gyakran beszélt környezetével s a nagy szenvedéshez képest elég élénknek mutatkozott. Komornyikjával még tréfált is; midőn ez a pamlagon igazgatta, hogy jobban feküdjék, megfogta neki szakállát. „Most oda tehetsz a hova akarsz“ mondá neki. Midőn d. u. 5 órakor Jekelfalusy min. tanácsos meglátogatta, magn a beteg kérdezte: „Nos, hogy van?“

Az est folyamában egy keveset aludt is s huslevest többször vett magához. Orvosai ma este igy mind a hárman mellette voltak.

*

Ejjel 1 óra. 10 óra óta a beteg állapotában semmi változás nem történt. Ágyánál titkára és dr. Tiroch ezredorvos virrasztanak. Óránkint javulás észlelhető.

Szinház, müvészet.

— A nemzeti szinház operája ma régi mulasztást pótolt: ujra fölvette repertoirejába a „Büvös vadász“-t. A müsor egyhanguságát ily módon a mai este szerencsésen megzavarta. A sok olasz és franczia opera után oly jól esett hallani Weber szivből fakadó, közvetlenséggel ható zenéjét. Az előadás váratlanul jól sikerült. — Első sorban Neyt (Gáspárt) kell kiemelnünk, ki szerepe zenei részét teljesen érvényre emelte. Gyönyörü hangjával, szép énekével — különösen az első felvonásben — igazán élvezetet szerzett a közönségnek. Max ot Gassi énekelte, hasonlóképen nagyobb hatással, mint elődei. Ágotát vendégünk Krausk. a. énekelte és nem ép nagy dicséretképen mondjuk, hogy jobban, mint előde. Különben Krausz k. a. sem volt Weber „Ágotája“. Szabatosan énekel, s lágy hanggal bir, de énekéből, játékából hiányzik a „lélek“, az erősebb egyéniség nyoma. Dévay k. a. ma nagyobb szereppel, az „Annával“ próbálkozott meg és pedig sikerrel. Majdnem minden daláért sürü, megérdemelt tapsot aratott. Végre a „farkas-barlang“ jelenetét is meg kell emlitenünk; a szinen átvonuló „bősz vadászok“ képei inkább furcsák voltak, mint fantastikusok, azonban az „illusiót“ a zsinórpadlasról kényelmesen lelógó kötelek sem igen emelték.

— A nemzeti szinház operáját müvészeti és nemzetiségi szempontból egyaránt magyar személyzetből kellene összeállitani. Ez természetesen igen nehéz, gyakran lehetetlen feladat. De az lehető, hogy a koronkint fölmerülő hazai képességekre kellő figyelemmel kellene lenni s ha ajánlkoznak és megütik a mértéket, nem volna szabad elszalasztani. Attól tartunk, hogy most egy ily elszalasztási eset fordult megint elő. Bodányi László fiatal énekes, ki Bécsben képezte magát s Lucca Paulinától is tanult, tavaly ajánlkozott szinházunkhoz s kész lett volna szerződni a lirai tenor-szakmára is, mely tudvalevőleg ma már vékonyan, fogyatékosan van képviselve nálunk. Megpróbálták azonnal s azt az itéletet mondták ki fölötte, hogy hibás hangképzésénél fogva nem szerződtethető. Most meg azt irják, hogy az udvari dalszinházhoz szerződtették, még pedig évenkint növekvő évdijjal. Hozzá teszik azt is, hogy Hülsen berlini intendans is szerződési ajánlatot tett a szépalaku és hangu fiatal énekesnek. Szóval, jobban méltányolták, mint itthon, a hol pedig egy igen fontos előny is szólt mellette, az, hogy magyar.

— A bécsi Ringszinházban tegnap „A vén bakancsos és fia a huszár“ czimü népszinmüvét adták elő az ott müködő kolozsvári szintársulat. A bécsi lapok pompásnak nevezik a darabot, s konstatálják, hogy a taps felhőszakadáshoz hasonló. A kolozsváriak, ugymond a N. Fr. Presse, valóban derék és tehetséges szinészek, s ezt a tegnapi előadással is bebizonyitották. Különösen kiemeli Szentgyörgyit, Pálmai Ilkát, Gabányi és Szombathelyit. A többi lapok szintén elismeréssel nyilatkoznak, konstatálják azonban, hogy a ház meglehetősen üres volt.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabnatőzsde.

— máj. 27.

Az ünnepek daczára ma a kinálat elég jó volt, malmaink azonban nagyon tartózkodók a vásárlásban és árengedményeket követelnek, melyeket azonban nem sikerült elérniök. Az irány ily körülmények közt lanyha és eladatott mintegy 5000 mm. buza körülbelül változatlan, de inkább valamivül olcsóbb árakon.

Kötések hivatalosan nem jegyeztettek, legalább a titkári hivatal nem adta ki ma szokásos jelentését.

Magán uton azonban a következő eladásokról értesülünk:

Buza. Tiszavidéki: 700 mm. 77 kilos 12.70 frt, 300 mm. 76.5 12.65 frt, 100 mm. 74.5 k. 12.32½ frt, 500 mm. 76.7 k. keverékes 12.30 frt, 100 mm. 73.5 k. 11.25 frt.

Fehérmegyei: 600 mm. 76·4 k. 12 frt 60 kr.

Pestvidéki: 200 mm. 75·4 k. 12.25, 400 mm. 76 k. 12.30 kr.

Északmagyarországi: 400 mm. 76 k. 12.30 frt, 100 mm. 76 k. 11.80 frt.

Nagy-Kanizsai: 1800 mm. 75 k. 12 frt 50 kr.

Más gabnanemek közül rozs igen szilárdan tartja magát élénk kereslet mellett és kinálat nélkül.

Minden egyéb gabnaféle változatlan.

Hivatalosan a többi gabnafélékben sem jegyeztetett kötés, de magán értesülésünk után következő kötéseket közölhetjük:

Zab bácskai 600 mm. 6.95 frt. 300 mm. 7 frt, földvári 200 mm. 7.45, mind készpénz mellett és 1000 mm. 14 nap mulva szállitandó 7.55 frt. — Állomáson eladatott zab Szobon átvéve 600 mm. 7 frt 08 kr készpénz mellett.

Határidőüzlet. A tegnapi amerikai magas jegyzés valónak bizonyult, azonban ugy látszik, hogy ott is Berlinben is most maneuvrieroznak és e maneuvrereket az üzérek kizsákmányolják. A mai new-yorki árfolyam 2 centtel olcsóbban érkezett.

Nálunk tegnapi esti jegyzésünkhöz képes tnem jelezhetünk változást az árakban, mert névleg fenmaradtak, de csak névleg, mert üzletek nem igen köttettek és a kinálat erősebb, mint a kereslet.

Következő kötésekről értesülünk:

Szokványbuza őszre 2500 mm. 10.25 frt, 2500 mm. 10.20 frt.

B. tengeri május—juniusra 1000 mm. ó áru 7.80 frt, 2500 mm. 7.82½ frt. 2500 mm. 7.85 forint.

Jegyeztetett:

Szokványbuza őszre 10.25—30.

Szokványzeb őszre 6.10—20.

B. tengeri máj.—jun. 7.82½—87½.

Káposztarepcze aug.—szept. 14—14¼.

Értéktőzsde.

A mai tőzsdén gyenge forgalom volt ugyan, de annál élénkebb volt az üzlet magyar aranyjáradékban, mely tegnapról máig rohamosan 1 százalékot nyert árfolyamában.

Az egész hangulat a mai tőzsdén szilárd volt és ha nem lett volna ünnep, valószinüleg élénk üzlet lett volna hitelrészvényekben és más értékekben is, ép ugy mint magyar aranyjáradékban. Osztr. hitelrészvény kevés vételkedv mellett 278·50 és 278.80 közt jött üzletbe, zárul 278.70—80.

Magyar aranyjáradék 106.47½-en kerestetett; köttetett nagyobb tételekben 106½-en és csönösebb bécsi táviratokra 106.40–45-ön zárul.

Tiszai sorsjegy 107.25-ön kerestetett.

Vegyes közlemények.

* **Az angol-osztrák bank budapesti fiókja.** Az anglóbank már benyujtotta az osztrák kormánynál az alapszabályai értelmében megkivántató jelentést a felől, hogy Budapesten fiókintézetet szándékozik állitani. Az osztrák kormány eziránti engedélyét a legközelebbi napokra várják, ugy hogy a kérdéses fiókteleep valószinüleg junius 15-én életbe fog léphetni. Vezérigazgatóul Scheyrer György, áruosztály-főnökké pedig Redl vannak designálva; a tőzsdeosztály intézője eddig még nincs kinevezve.

* **A magyar üveghiztositó-szövetség** Péts Ödön elnöklete alatt ma 4 ik évi rendes közgyülését tartá. A felolvasott évi jelentés szerint a szövetség a lefolyt üzleti évben összesen 137.378 frt 51 krnyi értéket biztositott, melyből törlés által 27068 frt kiesik, s igy marad 110.310 frtnyi érték, melyből pedig a szövetség 53.864 frt 05 krt viszonbiztositott, s igy marad a szövetség koczkázatán 56.446 frt 46 kr. Az üzleti jelentés egy 250 frtnyi veszteséget mutat fel, mely a jövő év számlájára vitetik át. A szövetség a koczkázat csökkentése czéljából a frankfurti üvegbiztositó társulattól viszonbiztositó viszonyba lépett. A jelentés a közgyülés által tudomásul vétetett s az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadja. Az ezután megejtett választáson az igazgatóság és felügyelő bizottság eddigi tagjai ujból megválasztattak. Több tárgy nem lévén, az ülés véget ért.

Napirend május 28-án.

Naptár. Péntek. Kath.: Teodozia. Prot.: Vilmos. Görög-Orosz: május 17. Tivadar.

Képviselőház ülést tart d. e. 10 órakor

Muzeumban nyitva van a régiségtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Fővárosi közgyülés d. u. 5 órakor.

Fővárosi középitészeti bizottság d. u. 4 órakor.

Fővárosi közmunka tanács ülést tart d. e. 10 órakor.

Magy. irók és müvészek értekezlete saját helyiségében este 8 órakor.

A józsefvárosi 2-ik tankerület rendkivüli ülést tart d. a. ½5 órakor a stáczió-utczai iskolában.

Iparrajz iskola rajz kiállitása d. e. 10 órakor (Károlyi-utczai iskolában)

Hazai müemlékekről felvett rajzok kiállitása a sugárut mücsarnokban d. e. 9 órától d. u. 6 óráig.

Képzőmüvészeti társulat tavaszi kiállitása d. e. 9 órától d. u. 6 óráig.

Eszterházy képtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Muzeumi könyvtár d. e 9 órától d. u. 1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. óráig nyitva.

CSÁVOLSZKY LAJOS

felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

NYILT-TÉR.

Ronacher A. grands etablissement-jai Bécsben.

I. Schottenbastei. **Ronacher étterme Bécsben.** a cs. kir. Praterben, Bécsben. **Ronacher A. III. kávéháza**

Ma és mindennap

BLONDIN

vendégszereplése

a budapesti állatkertben

vasárnap május 30-án

BLONDIN jutalomjátéka

és visszavonhatlan utolsó előadás

elutazása előtt.

Különösen figyelemreméltó: **szombat és vasárnapon:** Blondin mint kertész és virágkioszto. (Megjegyzendő, hogy csak az ülőhelyeseni közönség tarthat igényt a kiosztandó ajándékokra).

A **katonazenekar hangversenyének** kezdete **4 órakor.**

Az előadás kezdete **6 órakor.**

Ronacher operette szinháza a cs. k. Praterben, Bécsben.

BUDAPESTI SZINLAPOK

Nemzeti szinház.

Péntek, május 28-án.

A 47-ik CZIKK.

Dráma 5 felv. Irta Belot Adolf; forditotta R. S.

Személyek:

Du Hamel György	Nagy	Tvszéki elnök	Komáromi
Mazilier Viktor	Halmi	Esküdtszék elnök	Hetényi
Delille	Pintér	Rendőrbiztos	Faludi
Potain	Földényi	André György	Tóth
Simon	Egressy	Irnok	Sántha
Chatelard	Vizvári	Cora	Sz. Prielle
Lauristot	Szigeti I.	Du Hamelné	K. Jászay
De Rives	Feleki	Marcelle	Heivey L.
De Combes Pál	Beresényi	Miss Dowson	C. Györgyné
De Mézin	Benedek	Marceline	Vizváriné

Kezdete 7½ órakor.

Népszinház.

BLAHÁNÉ LUIZA asszony mint vendég.

Először:

A kecskepásztor márkiné.

Operett 3 felvonásban Irták E. Gonnine t és G. Duval; forditották Évva Lajos és Nemes Ferencz; zenéjét szerzette Robert Planquette. Személyek:

Flaviuyol	Vidor	Gertrüd	Imrei Aurelia
Beatrice	Hargittai A.	Markotanyosné	Báni Irma
Risar	Tihanyi	Herczeg	Füredi
Flambár	Sió Irma	Gróf	Fényes
Czézár	Solymosi	Marszel	Hatvani
Fődobos	V. Kovács	Gontrán	Makróczi
Nikolett	Blahánné L.	1.)	Sánta
Polgármester	Horváth V.	2.) tisz	Kolosvári
Theodin	Gyöngyösi I.	3.)	Behumi
Dorottya	Csatai Zs.	4.)	Barna
Szeles.t	Erdei B.	Inas	Csallóközi
Brânsü	Kacsó Kar.		

Kezdete 6½ órakor.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Károly-kaszárnya (rostély-utcza) 8. szám.